

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
(ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ/ΛΟΓΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ)

Πτυχιακή εργασία

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΠΡΩΤΟΠΑΘΗ ΠΡΟΙΟΥΣΑ ΑΦΑΣΙΑ

της

Ελένης Ζήνωνος

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Μαρία Καμπανάρου

Λεμεσός, Μάιος 2020

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright ©Ελένη Ζήνωνος, 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Allrightsreserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την Δρ. Καμπανάρου, για την πολύτιμη βοήθειά της, τόσο για τον προσδιορισμό του θέματος της πτυχιακής, όσο και για την όλη πορεία συγγραφής της. Επιπρόσθετα, θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα. Χαραλάμπους και τον Δρ. Χριστοφή, για τη δική τους συμβολή. Ευχαριστίες θα ήθελα να αποδώσω και στην Πανεπιστημιακή Κλινική Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (κα Χαραλάμπους), για τη πολύτιμη βοήθεια της στη συλλογή του δείγματος της μελέτης, αλλά και στη βιβλιοθήκη του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (κο. Κτωρή), για όλη την υποστήριξη και βοήθεια στο τομέα την βιβλιογραφίας. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους ανθρώπους (συμφοιτητές και οικογένεια) που με υποστήριξαν σε όλη τη διάρκεια συγγραφής της πτυχιακής μου εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πρωτοπαθής Προϊούσα Αφασία είναι το σύνδρομο που εμφανίζεται λόγω προοδευτικού νευροεκφυλισμού στο κυρίαρχο εγκεφαλικό ημισφαίριο και προκαλεί ποικίλα γλωσσικά συμπτώματα. Οι διάφοροι συνδυασμοί γλωσσικών συμπτωμάτων, αντικατοπτρίζουν διαφορετικούς τύπους του συνδρόμου, οι οποίοι είναι η σημασιολογική (svPPA), η μη ευφράδης – αγραμματική (nfvPPA), η λογοπενική (lvPPA) και η μικτή ΠΠΑ. Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης ήταν ο προσδιορισμός του γλωσσικού προφίλ των Κύπριων ασθενών με ΠΠΑ και συγκεκριμένα των τύπων svPPA και nfvPPA, μέσω μελέτης δύο περιπτώσεων. Ποικίλα εργαλεία αξιολόγησης γλωσσικών, νοητικών και γνωστικών ικανοτήτων, χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του γλωσσικού προφίλ δύο ασθενών με svPPA και nfvPPA αντίστοιχα, οι οποίοι επιλέχθηκαν με σκόπιμη δειγματοληψία. Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων βαθμολογήθηκαν βάσει των νομών του κάθε εργαλείου και στη συνέχεια καταχωρήθηκαν στο λογισμικό excel. Τα αποτελέσματα των ασθενών κατέδειξαν δυσκολίες σε όλους σχεδόν τους γλωσσικούς τομείς, με διαφορετική βαρύτητα στον κάθε συμμετέχοντα. Οι πιο επηρεασμένες ικανότητες φάνηκαν να είναι αυτές της κατονομασίας ρημάτων, κατανόησης σύνθετων λέξεων και συνοχής του λόγου. Αντίθετα, η καλύτερα διατηρημένες ικανότητες ήταν αυτές της κατανόησης ουσιαστικών και διατήρησης του θέματος συζήτησης. Στην nfvPPA παρατηρείται επιπλέον μείωση στην επάρκεια των περιεχομένων του λόγου και τα λεξιλογικά και γραμματικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται, παρουσιάζονται με μικρότερη ποικιλομορφία σε αυτή, έναντι της svPPA. Γενικά, οι γλωσσικές ικανότητες των Κύπριων ασθενών με ΠΠΑ, όπως αυτές παρουσιάζονται στη συγκεκριμένη μελέτη, διαφέρουν τόσο με τη διεθνή βιβλιογραφία, όσο και ανάμεσα στους διάφορους τύπους του συνδρόμου. Οι διαφορές αυτές, αυξάνονται όταν τα στάδια εξέλιξης του συνδρόμου είναι διαφορετικά.

Λέξεις κλειδιά: Πρωτοπαθής Προϊούσα Αφασία (ΠΠΑ), σημασιολογική ΠΠΑ (svPPA), με ευφράδης – αγραμματική ΠΠΑ (nfvPPA), γλωσσικό προφίλ, γλωσσικές ικανότητες, γνωστικές ικανότητες.

ABSTRACT

Primary Progressive Aphasia (PPA) is a progressive neurodegenerative condition that affects the dominant cerebral hemisphere and leads to a number of language and cognitive deficits. Several language deficits mirror the different PPA types, such as semantic PPA (svPPA), non – fluent PPA (nfvPPA), logopenic PPA (lvPPA) and mixed PPA. The purpose of this study was to define the language profile of Greek-Cypriot patients with PPA and specifically the sv-PPA and nfv-PPA variants, in two case studies. A collection of assessment measures was used to define language and cognitive abilities of two patients with svPPA and nfvPPA respectively, who were selected via purposive sampling. The responses of the participants were evaluated based on the test battery and later recorded in Excel. The results showed difficulties in almost all language abilities, with different severity levels for each participant. The most affected abilities were found on naming verbs, comprehension of compound words and spontaneous speech. On the contrary, intact abilities were comprehension of nouns and ability to maintain adequate conversation relevant to the content. In nfvPPA, it was observed extra deficit in depth and breadth in the treatment of the topic and content. Furthermore, vocabulary and grammatically ability skills were more affected in nfvPPA patient compared to svPPA patient. Generally, the language abilities in Greek-Cypriot individuals with PPA, as shown in this study differ from the literature on the description of PPA symptoms for English, as well as between different variants of the syndrome. The differences in language and cognitive abilities for the different variants may continue to change with the progression of the disease.

Keywords: Primary Progressive Aphasia, semantic variant PPA, non – fluent variant PPA, language profile, language abilities, cognitive abilities.